

Haberler

XIV. Ulusal Allerji ve Klinik İmmünoloji Kongresi (4-8 Kasım 2006, Antalya)'nde Ödül Alan Araştırmalar ve Yayınlar

4-8 Kasım 2006 tarihleri arasında Antalya'da gerçekleştirilen XIV. Ulusal Allerji ve Klinik İmmünoloji Kongresi'ne gönderilen bildirimler içinden, "Temel Allerji ve İmmünoloji" dalında beş, "Klinik Allerji ve İmmünoloji" dalında beş adet olmak üzere toplam 10 çalışmaya ödül verilmiştir. Bu çalışmalar aşağıda kısaca özetlenmiştir.

Temel Allerji ve Klinik İmmünoloji Dalında;

- Beşincilik ödülüne "İnterferon- γ gen+874T-A Polimorfizminin Tüberküloz ve IFN- γ Yanıtıyla İlişkisi" isimli çok-merkezli çalışma ile Akdeniz Üniversitesi Sağlık Bilimleri Araştırma Merkezinden Nilgün Sallakçı ve arkadaşları layık görülmüştür. Bu çalışmada, IFN- γ 'nın +874T > A polimorfizmi ile tüberküloz arasındaki ilişki araştırılmıştır. *Mycobacterium tuberculosis* antijenine karşı mononükleer hücrelerin IFN- γ üretimi ile +874 genotipi arasındaki ilişkiye bakılmıştır. Üç yüz on iki akciğer tüberkülozlu hasta, 42 ağır tüberkülozlu hasta, 115 sağlıklı birey çalışmaya alınmış ve sonuçta IFN- γ +874T > A polimorfizminin IFN- γ yanıtı ile ilişkili olduğu ve yanıtın derecesi ile TT'den TA ve AA genotipine geçişte azalma olduğu saptanmıştır. IFN- γ +874T > A polimorfizminin tüberküloz hastalığı ile ilişkili olduğu ve IFN- γ yanıtını etkilediği gösterilmiştir.

- Dördüncülük ödülüne "Astımlı Çocuklarda Verilen Nefes Havasında Oksidatif Stres Belirteçleri ve Etkileyen Faktörler" başlıklı çalışma ile Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Allerji ve Astım Ünitesinden Raziye Dut ve arkadaşları layık görülmüştür. Bu çalışmada, astımlılarda verilen nefes havasında oksidatif stres ve bunları etkileyen genotiplerin varlığı araştırılmıştır. Dört yüz kırk iki astımlı ve 191 sağlıklı çocukta, verilen nefes havasında oksidatif stres belirteçleri olarak 8-izoprostan ve malondialdehid, antioksidan savunmanın belirteci olarak redükte glutasyon ölçülmüş, bunlara ilave olarak GSTM1, GSTT1 ve GSTP1 gen mutasyonları bakılmıştır. Sonuç olarak, sistemik dolaşıma ilave olarak lokal doku düzeyinde de güçlü oksidatif stres varlığı saptanmış, ancak GST genotipleri ile arasında bir ilişki bulunmamıştır.

- Üçüncülük ödülü, "Mevsimsel Allerjik Rinitte Artmış VEGF, FLK-1 Ekspresyonu ve Astım Komponenti ile İlişkisi" başlıklı çalışma ile Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi, Pediatrik Allerji Bilim Dalından Hasan Yüksel ve arkadaşlarına verilmiştir. Araştırmacılar bu çalışmada, 13 mevsimsel allerjik rinitli hastadan ve dokuz sağlıklı bireyden alınan nazal mukozada anjiyogenetik sitokinlere bakmıştır. Sitokin ekspresyonu allerjik burun mukozasında sağlıklılardan daha fazla bulunmuştur. Düzey, allerjik rinit ve astımı olanlarda daha da yüksek saptanmıştır.

- İkincilik ödülü, "İntranazal OVA-İmmünoterapi Grubundan Splenositlerin Adoptif Transferi Alıcı BALB/c'lerde Astım Gelişiminde Histopatolojik Değişiklikleri Engeller ve IL-10 ve IFN- γ Sentezini Arttırır" başlıklı çalışma ile Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Pediatrik Allerji-İmmünoloji Bilim Dalından Tunç Akkoç ve arkadaşlarına verilmiştir. Araştırmacılar bu çalışmada, intranazal ovalbumin (OVA) immünoterapisi alan farelerden izole edilen splenositleri astım modeli gelişmeden

önce naive alıcı farelere transfer ederek, sensitizasyon sonrası akciğerlerdeki histopatolojik değişiklikler ve sitokin profili üzerindeki etkisini araştırmışlardır. İntranazal OVA immünoterapisi alan fareler ile transfer grubundaki farelerde büyük hava yollarındaki kas kitlesi ve kalınlık artışı daha az bulunmuştur. Uygulanan adoptif transferin hava yollarındaki inflamasyonu baskıladığı, IL-10 ve IFN- γ sitokin salınımlarını arttırdığı gösterilmiştir.

- Birincilik ödülü, “Kitinaz Geninde Yeni Bir İnsersiyon Tanımlanması ve Astımla İlişkisi” isimli çalışma ile Hacettepe Üniversitesi Fen Fakültesi, Moleküler Biyoloji Bölümünden Çağatay Karaslan ve arkadaşlarına verilmiştir. Bu çalışmada, Th2 allerjik inflamasyon ile ilgili olan asidik memeli kitinazının genetik değişkenliği araştırılmış ve Türk toplumunda daha önce tanımlanmamış bir genetik değişkenlik saptanmıştır.

Klinik Allerji ve İmmünoloji Dalında;

- Beşincilik ödülü “Antibiyotik İntoleransı Olan Hastalarda Güvenli Alternatifi Belirlemek İçin Yeni Bir Metod: İkili veya Üçlü Test” isimli çalışma ile Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, Erişkin Allerji Ünitesinden Gül Karakaya ve arkadaşlarına verilmiştir. Araştırmacılar bu çalışmada, antibiyotik ve analjezik intoleransı öyküsü nedeniyle ilaç almaktan çekinen 42 hastaya ikili veya üçlü antibiyotikleri ardışık olarak ağız yolu ile uygulamışlardır. Sadece üç hastada reaksiyon gözlenmiş ve ilaçlar ayrı günlerde verildiğinde iki hastada aynı reaksiyonlar ortaya çıkmıştır. Antibiyotik intoleransı olan hastalarda ikili ve üçlü oral antibiyotik uyarı testinin güvenli, ekonomik ve zaman kazandırıcı bir yöntem olduğu gösterilmiştir.

- Dördüncülük ödülü, Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Pediatrik Allerji Bilim Dalından Fulya Tahan ve arkadaşlarının yaptığı “Respiratuar Sinsityal Virüs Bronşiyoliti Tedavisinde Klaritromisin” başlıklı çalışmaya verilmiştir. Çalışmada, respiratuar sinsityal virüs (RSV) bronşiyoliti olan infantlarda üç haftalık klaritromisin tedavisinin etkinliği araştırılmıştır. Tedavi grubu ile plasebo grubu hastanede kalış süresi, oksijen kullanımı ve β -agonist kullanımları açısından karşılaştırılmıştır. Ayrıca, periferik kanda inflamatuvar sitokinelere de bakılmıştır. Sonuçta klaritromisin kullanan grupta hastanede kalış süresi, oksijen kullanımı ve β -agonist kullanımı daha az bulunmuştur. Klaritromisin alanlarda plasebo grubuna göre polimorfonükleer (PMN) hücrelerde IL-8 transkripsiyonunda düşme, tedavi sonrası plazma IL-4, IL-8 ve eotaksin düzeylerinde azalma saptanmıştır. Klaritromisin kullanımının RSV bronşiyolitinde klinik ve laboratuvar parametreler üzerinde olumlu etkilerinin olduğu gösterilmiştir.

- Üçüncülük ödülü, “Nazal Provokasyon Uygulaması Sırasında Alt Hava Yollarında Oluşabilecek Komplikasyonlar Açısından Hangisi Masum? Nonspesifik Uyarı mı, Spesifik Allerjen mi?” başlıklı çalışma ile Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi, İmmünoloji Bilim Dalı, Erişkin Allerji Biriminden Cengiz Kırmaz ve arkadaşlarına verilmiştir. Araştırmacılar bu çalışmada, astımsız allerjik rinitli hastalarda, metakolin veya allerjen ile yapılan nazal provokasyon testlerinde alt hava yollarında gelişen reaksiyonlara bakmışlardır. Sonuçta, metakolin kullanılarak yapılan nazal provokasyonda alt hava yollarında FEV₁/FVC ve PEF değişkenliği olurken, allerjen kullanılarak yapılan uyarılar sırasında böyle bir değişiklik gözlememişlerdir.

- İkincilik ödülü, “Aspirin Duyarlılığı Tanısında İn Vitro Hücrelallerjen Uyarımı Testinin Yeri” başlıklı çalışma ile Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Allerjik Hastalıklar Bilim Dalından Sevim Bavbek ve arkadaşlarına verilmiştir. Çalışmada, asetil salisilik asit (ASA) duyarlılığı olan hastalarda in vitro uyarı ile lökositlerden sistein lökotrien salınımı ve salınan miktarın ASA duyarlılığı tanısındaki yeri incelenmiştir. Sonuçta oral ASA uyarı testi pozitif hastalarda, in vitro ASA uyarısı ile daha fazla sistein lökotrien artışı olduğu gösterilmiş ve ASA duyarlılığı tanısında in vitro yöntemin yeri olabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

- Birincilik ödülü, “Çocukluk Astımı Maliyeti: Çok Merkezli Ulusal Bir Çalışma” başlıklı bildiriye verilmiştir. Çalışma, Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Anabilim Dalından Ercüment Nazım Beyhun tarafından sunulmuştur. Araştırma, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Çocuk Allerji ve Astım Ünitesi koordinatörlüğünde Türkiye’deki 12 üniversitenin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Türkiye’deki pediatrik astım maliyeti ve

bu maliyete etki eden faktörler ortaya konmuştur. Ortalama maliyetin yaklaşık 1500 dolar ile gelişmiş ülke verilerine yakın olduğu gösterilmiştir.

XIV. Ulusal Allerji ve Klinik İmmünoloji Kongresi'nde ayrıca, 2005 yılı içinde "A" grubu allerji ve klinik immünoloji dergilerinde yayınlanmış 10 adet makaleye de ödül verilmiştir. Ödül alan makaleler:

1. Kalpaklıoğlu AF, Kara T, Kurtipek E, Koçyiğit P, Ekici A, Ekici M.

Evaluation and impact of chronic cough: Comparison of specific vs generic quality-of-life questionnaires.

Ann Allergy Asthma Immunol 2005;94:581-5.

Bu çalışmada, kronik öksürüğün psikolojik ve fiziksel etkileri çeşitli yaşam kalitesi sorgulama formları kullanılarak araştırılmıştır. Öksürük spesifik yaşam kalite sorgulaması ve "Leicester Öksürük Sorgulama Formu" nun bu hastalarda yaşam kalitesini ve tedaviye yanıtını değerlendirmede kullanılabilir formlar olduğu sonucuna varılmıştır.

2. Çelik G, Erkeköl FO, Bavbek S, Dursun B, Mısırlıgil Z.

Long-term use and tolerability of cyclooxygenase-2 inhibitors in patients with analgesic intolerance.

Ann Allergy Asthma Immunol 2005;95:33-7.

Araştırmacılar bu çalışmada, analjezik intoleransı olan hastalarda uzun süreli COX-2 inhibitör kullanımının tolerabilitesini araştırmışlardır. COX-2 inhibitörü kullanan 61 hastanın %89'unun ilacı iyi tolere ettiğini, %11 hastada yan etki geliştiğini saptamışlardır. Uzun süreli COX-2 inhibitör kullanımının analjezik intoleransında iyi bir seçenek olduğu sonucuna varılmıştır.

3. Kurt E, Bavbek S, Aksu O, Erekuş S, Mısırlıgil Z.

The effect of natural pollen exposure on eosinophil apoptosis and its relationship to bronchial hyperresponsiveness in patients with seasonal allergic rhinitis.

Ann Allergy Asthma Immunol 2005;95:72-8.

Bu çalışmada, ot poleni allerjisi olan mevsimsel rinitli 10 hastada ve nonallerjik rinit (NAR)'li hastalarda polen mevsimi sırasında ve mevsim dışında periferik kan eozinofil sayısı ve indükte balgamda apoptotik eozinofil sayısı incelenmiştir. Mevsimsel allerjik rinitli hastalarda mevsim sırasında hem periferik kandaki eozinofil sayısı hem de indükte balgamdaki apoptotik eozinofil sayısı NAR'li hastalardan ve mevsim dışı alınan örneklerdeki sayıdan daha yüksek bulunmuştur. Bu sonuçların bronş hiperreaktivitesi ile ilişkili olduğu sonucuna varılmıştır.

4. Kalyoncu AF, Karakaya G, Bozkurt B, Artvinli M.

A new method of oral drug provocation testing for determining safe alternatives for patients with non-steroidal anti-inflammatory drug intolerance: The triple test.

Int Arch Allergy Immunol 2005;138:319-23.

Araştırmacılar bu çalışmada, nonsteroid antiinflatuvar ilaç duyarlılığı olan hastalarda, alternatif ilaçlarla yapılan üçlü oral uyarı testlerinin zaman kazandırıcı ve güvenilir bir yöntem olduğunu göstermişlerdir.

5. Bozkurt B, Karakaya G, Kalyoncu AF.

Seasonal rhinitis, clinical characteristics and risk factors for asthma.

Int Arch Allergy Immunol 2005;138:73-9.

Araştırmacılar bu çalışmada 774 mevsimsel allerjik rinitli hastanın klinik özellikleri ve astım için risk faktörlerini saptamışlardır. Yaş ortalaması 29 olan hastaların %82'sinde belli başlı belirti rinit olup, ortalama hastalık süresi altı yıl olarak bulunmuştur. Hastaların %90'ında deri testi pozitif olup, %14'ünde gıda allerjisi, %13'ünde astım ve %9.6'sında ilaç intoleransı saptanmıştır. İleri yaş ve ailede atopi varlığı, astım gelişimi açısından en önemli risk faktörleri olarak belirlenmiştir.

6. Kırmaz C, Aydemir O, Bayrak P, Yüksel H, Ozentürk O, Değirmenci S.

Sexual dysfunction in patients with allergic rhinoconjunctivitis.

Ann Allergy Asthma Immunol 2005;95:525-9.

Allerjik rinitin kronik bir hastalık olduğu gerçeğinden yola çıkılarak, mevsimsel allerjik rinitli hastalarda semptomların seksüel fonksiyonlar üzerine olan etkisi, yaşam kalite ve seksüel fonksiyon skorları kullanılarak ölçülmüş ve sağlıklı kontroller ile karşılaştırılmıştır. Allerjik grupta sağlıklılara göre semptomatik dönemde düşük bulunan fonksiyonel skorlar antihistaminik tedaviyle düzelmeye göstermiştir.

7. Onbaşı K, Sin AZ, Doğanavşargil B, Onder GF, Bor S, Sebik F.

Eosinophil infiltration of the oesophageal mucosa in patients with pollen allergy during the season.

Clin Exp Allergy 2005;35:1423-31.

Allerjik inflamasyonun sistemik bir immün yanıt olduğu görüşünden yola çıkılarak, ot poleni alerjisi olan 38 allerjik rinit ve/veya astımlı hastada ot poleni döneminde hastalar semptomatik iken, özefagustan alınan biyopsilerde eozinofil sayısı bakılmıştır. Ayrıca, periferik kan eozinofil sayısı da ölçülmüştür. Sonuçlar 25 nonallerjik sağlıklı kontrolden ve 24 gastroözefageal reflü (GÖR)'sü olan hastadan alınan periferik kan eozinofil değerleri ve biyopsi örnekleri ile karşılaştırılmıştır. Reflüsü olan hastaların %21'inde, allerjik hastaların %26'sında özefageal biyopsi örneklerinde eozinofil saptanırken sağlıklı kontrollerde hiç eozinofile rastlanmamıştır. Özefageal eozinofiller allerjik hastalarda daha çok proksimal kısımda, reflüsü olan hastalarda ise distal kısımda saptanmıştır. Allerjik hastalarda periferik eozinofil sayısı ile dokuda eozinofil birikimi arasında pozitif ilişki olduğu, allerjik rinit ve astımı olanlarda sadece rinit olanlara göre özefageal eozinofili birikiminin daha sık görüldüğü ortaya konmuştur. Sonuçta, solunum yolları mukozasındaki allerjik inflamasyonun komşuluk ve sistemik etki nedeniyle özefagusu da etkilediği ileri sürülmüştür.

8. Ediger D, Sin BA, Heper A, Anadolu Y, Mısırlıgil Z.

Airway inflammation in nasal polyposis: Immunopathological aspects of relation to asthma.

Clin Exp Allergy 2005;35:319-26.

Astımı olan ve olmayan nazal polipli hastalarda nazal polip dokusu, nazal ve bronşiyal mukoza biyopsilerinde çeşitli immünolojik göstergeler araştırılmıştır. CD3, CD8, CD16, CD68, AA1 (mast hücre triptazi), "human leukocyte antigen-DR (HLA-DR)" ve "eosinophil peroxidase (EPO)" boyayan hücreler immünohistokimyasal metod ile incelenmiştir. Polip dokusu, nazal ve bronşiyal mukozada CD3(+), CD8(+), CD16(+), CD68(+), AA1(+), HLA-DR(+) ve EPO(+) hücreler arasında fark saptanmamış, CD8(+), CD16(+), HLA-DR(+), EPO(+) hücreler polip dokusu ve nazal mukozada bronş mukozasına göre daha yüksek sayıda saptanmıştır. Astım + nazal polipi olan hastalarla karşılaştırıldığında, astımsız nazal polipli hastaların dokusunda CD8(+) hücreler daha yüksek sayıda bulunmuştur. Nazal ve bronşiyal mukozada EPO(+) eozinofiller, nazal polip + astımı olan hastalarda, astımsız nazal polipli hastalara göre daha fazla sayıda saptanmıştır. Nazal polip + astımı olan hastaların nazal ve bronşiyal mukozalarındaki inflamatuvar hücre dağılımı tek başına nazal polipi olan hastalardan farklı bulunmuştur.

9. Saçkesen C, Karaaslan C, Keskin O, Tokol N, Tahan F, Civelek E, Soyer OU, Adaloğlu G, Tuncer A, Birben E, Öner C, Kalaycı O.

The effect of polymorphisms at the CD14 promoter and the TLR4 gene on asthma phenotypes in Turkish children with asthma.

Allergy 2005;60:1485-92.

Hijyen hipotezinde rol oynadığı düşünülen endotoksinlerin sinyal yolağında rol oynayan CD14 ve toll-like reseptör 4 genlerinin astımlı Türk çocuklarındaki genetik varyasyonu araştırılmıştır. Altı yüz on üç astımlı çocukta CD14-C159T, TLR4-A896G ve TLR4-C1196T genotipleri araştırılmıştır.

IgE, eozinofil sayıları ve FEV₁ düzeyleri ile farklı genotipler arasında ilişki araştırılmıştır. CD14-C159T promoter varyantının total IgE düzeylerini etkilediği gösterilmiştir. TLR4 gen polimorfizminin atopik astımlılarda hastalığın orta şiddetli formu ile birlikte bulunabileceği belirtilmiştir.

10. Keskin O, Tuncer A, Adalıoğlu G, Şekerel BE, Saçkesen C, Kalaycı O.

Evaluation of the utility of atopy patch testing, skin prick testing, and total and specific IgE assays in the diagnosis of cow's milk allergy.

Ann Allergy Asthma Immunol 2005;94:553-60.

İnek sütü allerjisi tanısında atopi yama (patch) testi (APT)'nin kullanılabilirliği ve periferik kan mononükleer (PKMN) hücrelerden IL-4 ve IFN- γ yapımı araştırılmıştır. İnek sütü allerjisi kuşkusu olan 37 çocukta çift-kör, plasebo kontrollü oral uyarı testi ile birlikte süt spesifik IgE ölçümü, prik test ve APT kullanılmıştır. Ayrıca, hastaların PKMN hücrelerinden sitokin salınımı ölçülmüştür. APT ve prik testinin birlikte kullanımı ile inek sütü allerjisi tanısında %100 sensitivite, %50 spesifisite ve %100 negatif prediktif değer ile %76 oranda pozitif prediktif değere sahip olduğu gösterilmiştir. Süt spesifik IgE ölçümünün bu değerlere ilave bir katkısı olmamıştır. Sitokin ölçümlerinin de APT pozitifliği ile bir ilgisi saptanmamıştır. Atopik dermatit dışında allerjik belirtileri olan çocuklarda inek sütü allerjisini dışlamada prik teste ek olarak APT'nin kullanılabilceği sonucuna varılmıştır.

A. SİN*

* Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Erişkin Allerji ve İmmünoloji Bilim Dalı, İZMİR